

GAZETA BIAŁOSTOCKA

GAZETA MAGAZYN

ORGAN KW POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 302 (4162)

19. — 20. XII. 1964 r.

Cena 70 gr

Przybyłemu na Zjazd ZMS i sekretarzowi KC PZPR Władysławowi Gomulce młodzież wręczyła wiązanki kwiatów. CAF fot. Matuszewski

III Zjazd ZMS kontynuuje obrady

WARSZAWA (PAP) — III Zjazd ZMS wznowił w piątek rano obrady. Obradom przysłuchuje się członek Biura Politycznego i sekretarz KC PZPR Ryszard Strzelecki.

Kontynuowana jest dyskusja nad referatem Komitetu Centralnego ZMS. Dyskusję rozpoczął i sekretarz Komitetu Warszawskiego ZMS Krystyn Dąbrowa.

Przewiduje się także sprawozdanie komisji statutowej, która przedstawi projekt nowego statutu organizacji. Ze względu na dużą liczbę osób zgłoszonych do dyskusji, obrady w piątek toczyły się do późnych godzin wieczornych.

W pierwszym dniu obrad gorąco oklaskiwany przez zebranych zabrał głos sekretarz KC Komsomołu Abdul Wietzirow, który

przekazał delegatom braterskie pozdrowienia i życzenia dalszych sukcesów w pracy.

Gorące pozdrowienia przekazał uczestnikom obrad również członek kierownictwa SFMD — Gabor Goebolysos. (Omówienie referatu i sekretarza KC ZMS M. Renke wygłoszonego w pierwszym dniu Zjazdu zamieszczamy na str. 2).

Minister spraw zagranicznych W. Brytanii złoży wizytę w Polsce

WARSZAWA (PAP) — Jak dowiaduje się PAP, w drugiej połowie roku 1965 przybędzie z wizytą oficjalną do Polski, na zaproszenie rządu PRL, minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii — P. Patrick Gordon-Walker.

20 LAT BIAŁOSTOCKIEGO TEATRU

19 i 20 bm. trwać będą uroczystości związane z obchodami 20-lecia istnienia białostockiego teatru. Uroczystości te zainauguruje 19 bm. o godz. 18-tej otwarcie wystawy w hallu teatru pod

nazwą „Teatr w Białymstoku w latach 1944—1964”. O godz. 19.15 rozpocznie się w dużej sali teatru uroczysta premiera tragedii Stefana Żeromskiego „Sułkowski”. Po przedstawieniu uroczystości jubileuszowe.

Następnego dnia, 20 bm. z okazji pobytu w Białymstoku Klubu Krytyki Teatralnej Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, teatr organizuje przegląd kilku granych już lub świeżo przygotowanych sztuk. Tego dnia wystawione zostaną: na dużej scenie o godz. 19-tej „Operacja trwa” Samuela Aloszyna, a na małej o godz. 16-tej „Porwanie Amazonek”. W. Levy'ego. O godz. 19.15 „Odwet” Leona Kruczkowskiego.

O przygotowaniach do jubileuszowego przedstawienia „Sułkowskiego” piszemy na stronie piątej.

Z okazji 20 rocznicy Państwowego Teatru im. Al. Węgierki, życzenia dalszych sukcesów w dziedzinie kształtowania wartości ideowych i artystycznych społeczeństwa, składa całemu Zespołowi

Egzekutywa KW PZPR
w Białymstoku

W związku z Jubileuszem XX-lecia Państwowego Teatru im. Al. Węgierki w Białymstoku — Dyrekcji i całemu Zespołowi Artystycznemu za ofiarną i twórczą pracę artystyczną, za rozwijanie i umacnianie wychowania estetycznego na Białostocczyźnie składa najserdeczniejsze podziękowanie oraz życzy dalszych sukcesów w pracy zawodowej i pomyślności w życiu osobistym

Prezydium
Wojewódzkiego Komitetu
Zjednoczonego Stronnictwa
Ludowego
w Białymstoku

W związku z XX-leciem zaszczytnej i ofiarnej pracy na niwie upowszechniania kultury, najlepsze pozdrowienia i życzenia dalszych sukcesów w pracy, przesyła Dyrekcji i wszystkim pracownikom Teatru im. Al. Węgierki w Białymstoku

Prezydium
Wojewódzkiego Komitetu
Stronnictwa Demokratycznego
w Białymstoku

Po powiatowych konferencjach sprawozdawczo - wyborczych

D O R O B E K P A R T Y J N E J D Y S K U S J I

ALEKSANDER MŁODZIANOWSKI SEKRETARZ KW PZPR W BIAŁYMSTOKU

Czwarty kwartał zalicza się do pracowitych okresów bieżącego roku. W zakładach, instytucjach i na wsi trwały intensywne prace przygotowawcze do realizacji zadań postawionych przez IV Zjazd partii. W tym też czasie dorobek IV Zjazdu i podjęta na nim uchwała zostały szeroko spopularyzowane w białostockiej organizacji partyjnej. Równocześnie w instancjach i organizacjach partyjnych trwała wyężona praca nad konkretyzacją uchwały IV Zjazdu. Niezmiernie ważną rolę w tym względzie przypada naszym sprawozdawczo-wyborczym konferencjom partyjnym.

Wokół jakich problemów koncentrowały się przedkonferencyjne prace przygotowawcze? Przede wszystkim dokonano oceny przebiegu zebrań zjazdowych podstawowych organizacji partyjnych. Instancje podsumowały też dyskusje przedzjazdową i pozjazdową, jaka toczyła się w partii. Przyniosła ona bogaty plon. W czasie jej trwania wysunięto około 3 tys. różnorodnych wniosków, postulatów i propozycji. Wszystkie te wnioski zostały zarejestrowane. Instancje i organizacje partyjne czuwały nad przebiegiem oceny wniosków, ich realizacją i informowaniem wnioskodawców co się stało z propozycjami przez nich zgłoszonymi. Właśnie konferencje partyjne ustosunkowały się między innymi do realizacji tych wniosków. W oparciu o materiały konferencji można powiedzieć, że 60 proc. wniosków zostało już zrealizowanych.

Okres przygotowawczy do konferencji charakteryzował się także wnikliwą oceną nie tylko dorobku, lecz także braków i niedociągnięć pracy partyjnej. Większość KP zastanawiała się nad źródłami słabości swoich organizacji, nad zdolnością reagowania ogniw partyjnych na poszczególne ujemne zjawiska w życiu wsi, zakładu i instytucji. Równocześnie oceniono poziom, zasięg i treść pracy ideowo-politycznej oraz jej skuteczność w całokształcie procesu wychowawczego wewnątrz partii i w środowiskach bezpartyjnych. Dokonano oceny rozbudowy partii i pracy podstawowych organizacji partyjnych oraz KG. Ważny element działalności przygotowa-

wawczej stanowiła praca w zakresie podsumowania realizacji uchwał podjętych na poprzednich konferencjach. W przeprowadzeniu tej krytycznej oceny pracy poszczególnych organizacji partyjnych dużą pomoc okazały komisje problemowe komitetów powiatowych. Główny jednak wysiłek instancje partyjne skoncentrowały wokół opracowania kierunków rozwoju swoich powiatów i miast w najbliższych latach.

Ze względu na rolniczy charakter województwa, najwięcej miejsca i czasu zajęły w tej pracy problem rolni. Dokonano więc oceny stanu rolnictwa, zwłaszcza melioracji, zagospodarowania terenów pomelioracyjnych, ich nawożenia i konserwacji.

Instancje partyjne zastanawiały się nad zmianami zachodzącymi w rolnictwie, pracy samorządu chłopskiego i realizacji zadań agrominimum. Również w centrum ich uwagi znajdowały się problemy przemysłu, transportu, budownictwa, służby zdrowia, oświaty i kultury. Komitety powiatowe w oparciu o uchwałę zjazdową, wytyczne Sekretariatu KC do pracy partyjnej po IV Zjeździe w dziedzinie gospodarczej i rolnictwa oraz w oparciu o konkretną analizę sytuacji w swoich środowiskach, a także znajomości potrzeb, skonkretyzowały ramowe powiatowe programy. Zarówno ocena pracy partyjnej jak i zasadnicze kierunki rozwoju gospodarczego powiatów znalazły się w referatach sprawozdawczych. Zostały one doręczone wszystkim delegatom i omówione na zebraniach podstawowych organizacji partyjnych. W ten sposób na 879 zebraniach partyjnych z problemami mającymi być przedmiotem obrad konferencji, zapoznano ponad 70 proc. członków i kandydatów partii. Trzeba z zadowoleniem podkreślić, że zebrania te wzbogaciły zakres problematyki konferencji. Zgłoszono też wiele nowych, cennych uwag i propozycji skierowanych pod adresem instancji partyjnych oraz placówek gospodarczych. Można więc powiedzieć, że była to konkretna i pożyteczna dyskusja. Pozwoliła ona komitetom skorygować zamierzenia i pomogła w ujawnieniu wielu cennych rezerw produkcyjnych. Przeprowadzona szeroko zakrojona praca przygotowawcza do konferencji powiatowych wywarła nożytny wpływ na przebieg konferencji. Nie też dziwnego, że obrady ich miały rzeczowy i twórczy charakter. Dyskusja przenosiła była troskę o dalszy rozwój środowisk. Spośród obecnych ponad 2.900 delegatów, zabrało głos ponad 400, w tym 31 robotników, 69 chłopów.

Jakie zasadnicze problemy przewijały się podczas konferencji? Otóż zarówno delegaci, rolnicy jak i pracownicy powiatowych instytucji i organizacji pracujących na rzecz rolnictwa, przede wszystkim podnosili problemy związane z rezerwami tkwiącymi w rolnictwie naszego województwa. Słusznie wskazywali oni, że głównych rezerw dalszego wzrostu produkcji rolnej w naszym województwie szukać trzeba we właściwym uregulowaniu stosunków wodnych. Dotychczas 370 tys. ha łąk i pastwisk w tym około 20 tys. ha stanowiące wiejskie wspólnoty łąkowe i pastwiskowe są pod tym względem zaniedbane. Właściwe prace melioracyjne oraz odpowiednie zagospodarowanie pomelioracyjne pozwoli zwiększyć bazę paszową, a tym samym osiągnąć wzrost pogłowia bydła i trzody chlewnej. Zagadnienia te szczególnie mocno były akcentowane przez konferencje powiatowe w Hajnówce, Białymstoku, Bielsku Podlaskim, Siemiatyczach, Sokółce i innych. Również wielu delegatów wskazywało, że przeprowadzenie odpowiedniego

ciąg dalszy na str. 3

Referat Mariana Renke wygłoszony na Zjeździe ZMS

Mówca podkreślił na wstępie, iż wszystkie poczynienia ZMS na kilka najbliższych lat mają swe źródło w uchwałach IV Zjazdu PZPR...

ZMS wniósł duży wkład w budowę kombinatu w Plocku i innych zakładach, nad którymi obją patronat. Wyrażając młodzieży i organizacjom ZMS-owskim...

Podczas gdy w Polsce burżuazycznej w roku szkolnym 1937/38 objętych było nauczaniem 14 proc. młodzieży...

Dziesięć głęboko patriotyczna młodzież związana jest w naturalny sposób z socjalizmem. Przemiany ustrojowe nie powodują jednak w sposób automatyczny...

Mówca stwierdził, iż obowiązkiem ZMS jest uświadomienie młodzieży, iż jedyną, realną drogą prowadzącą do uzyskania własnego mieszkania jest spódnierdzielstwo mieszkaniowe...

Chociaż ZMS wiele zrobił w dziedzinie pracy ideowo-wychowawczej, to jednak pozostało tu jeszcze wiele do udoskonalenia. Nie pracujemy dotychczas oświeceni i skutecznie oświadczył mówca...

ZMS pragnie pomagać szkole, która jest ogniwem decydującym o przystosowaniu kadr dla kraju. Chodzi tu głównie o kształtowanie twórczego, a nie formalnego stosunku młodzieży do nauki...

Clągły postęp nauki i techniki wymaga nieustannego uczenia się. Obecny Zjazd zwraca się do całej pracującej młodzieży, a przede wszystkim do ZMS-owców...

Podkreślając znaczny dorobek ZMS w dziedzinie kształtowania wśród młodzieży ideologii socjalistycznej...

Podkreślając znaczny dorobek ZMS w dziedzinie kształtowania wśród młodzieży ideologii socjalistycznej...

Wł. Gomułka przyjął delegację kombinatu plockiego

WARSZAWA (PAP) — W związku ze zbliżającym się przekazaniem do eksploatacji pierwszego etapu budowy Mazowieckich Zakładów Rafinerycznych w Plocku...

Jedność mas pracujących umacnia się w walce

MOSKWA (PAP) — Jedność mas pracujących umacnia się w walce — pod takim tytułem w piątkowej „Prawdzie” ukazał artykuł wstępny stwierdzający...

Wojewódzka konferencja SD

W niedzielę, 20 grudnia br. w sali Prezydium WRN w Białymstoku obradować będzie wojewódzka konferencja przedkongresowa Stronnictwa Demokratycznego...

W sesja polsko-bułgarskiej komisji współpracy gospodarczej

SOFIA (PAP) — W Sofii rozpoczęły się obrady V sesji polsko-bułgarskiej komisji współpracy gospodarczej z udziałem wicepremiera...

Burzliwa debata w brytyjskiej Izbie Gmin

LONDYN (PAP) — Czwartkowa debata w Izbie Gmin na temat polityki zagranicznej zakończyła się późnym wieczorem w niezwykle burzliwej atmosferze...

Przedstawiciele sądu frankfurckiego opuścili Polskę

WARSZAWA (PAP) — 18 bm. w godzinach porannych opuścili Polskę grupa uczestników procesu toczącego się we Frankfurcie nad Menem przeciwko członkowi byłej załogi SS obozu w Oświęcimiu...

ZSSR potępia agresję kolonizatorów w Kongu

W Radzie Bezpieczeństwa Związku Radzieckiego rozpoczęła się dyskusja w sprawie agresji kolonizatorów w Kongu...

W skrócie

W PIĄTEK PODPISANY został w Warszawie dwuletni plan współpracy naukowej i kulturalnej między Polską a Włochami...

Czangkajszekowski generał przeszedł na stronę ChRL

PEKIN (PAP) — Jak podaje Agencja Nowych Chin, w ostatnich dniach przeszedł na stronę ChRL czangkajszekowski generał...

Po paryskiej sesji NATO Rozciąganie w Bonn

BONN (PAP) — Prasa zachodniemiecka wyraża niezadowolone i rozczarowanie rezultatami konferencji ministerialnej Rady NATO w Paryżu...

Strajk na Przylądku Kennedy

NOWY JORK (PAP) — Linie pikiet wystawionych w pobliżu największego amerykańskiego ośrodka rakietowego na Przylądku Kennedy...

SS-owiec Novak skazany na 8 lat ciężkiego więzienia

WIEDEŃ (PAP) — W czwartek ogłoszony został wyrok w sprawie ofiar SS-owskich w obozie w Auschwitzu...

Eszkol tworzy nowy rząd Izraela

LONDYN (PAP) — Komitet Centralny Robotniczej Partii Izraela (Mapai) zlecił premierowi Leoniemu Kiszorowi...

WIELKI PLAN WYKUSZAJĄCY

torfowo-fekaliowych, siewu poplonów jako nawozów zielonych, wapnowania gleb...

Wiele uwag padło pod adresem pracy kółek rolniczych i mechanizacji wsi. Szczególnie delegaci podkreślili potrzebę rozwoju kółek rolniczych...

Cląg dalszy str. 1

Podczas konferencji partyjnych w Wysokim Mazowieckiem, Zambrowie, Łomży, Łapach i Mońkach krytycznie ustosunkowano się do braków instancji zajmujących się skupem płodów rolnych...

Śłużba rolna nie zawsze jednak we właściwym czasie reaguje na te zjawiska. Kampania sprawozdawczo-wyborcza wykażała...

Podczas konferencji partyjnych w Wysokim Mazowieckiem, Zambrowie, Łomży, Łapach i Mońkach krytycznie ustosunkowano się do braków instancji zajmujących się skupem płodów rolnych...

Równocześnie dyskusja na konferencjach raz jeszcze wskazała możliwość wzrostu produkcji rolnej poprzez należyte zagospodarowanie gruntów...

Podczas konferencji partyjnych w Wysokim Mazowieckiem, Zambrowie, Łomży, Łapach i Mońkach krytycznie ustosunkowano się do braków instancji zajmujących się skupem płodów rolnych...

Wobec spraw rolnych, w czasie konferencji, zwłaszcza w Suwałkach, Elku, Łomży, Hajnowce i Bielsku Podlaskim rozważane były zadania...

Przedmiotem rozważań były też sprawy budownictwa mieszkaniowego, zwłaszcza w samym Białymstoku. Dyskutancki postawili w konieczność ustalenia odpowiedniej proporcji w zakresie budownictwa...

W skrócie

W PIĄTEK PODPISANY został w Warszawie dwuletni plan współpracy naukowej i kulturalnej między Polską a Włochami...

W skrócie

W PIĄTEK PODPISANY został w Warszawie dwuletni plan współpracy naukowej i kulturalnej między Polską a Włochami...

GŁOS POKOJU

I ZNOWO zabrali donosiłnym echem w całym świecie głosy projektu amnestii za zbrodnie i przestępstwa popełnione w czasie wojny algierskiej...

GŁOS POKOJU

I ZNOWO zabrali donosiłnym echem w całym świecie głosy projektu amnestii za zbrodnie i przestępstwa popełnione w czasie wojny algierskiej...

POGODA

SOBOTA — Zachmurzenie duże z przelotnymi. Miejsami zalegają opady mżawki. Temperatura maks. od 0 do plus 2. Wiatry słabe...

POGODA

SOBOTA — Zachmurzenie duże z przelotnymi. Miejsami zalegają opady mżawki. Temperatura maks. od 0 do plus 2. Wiatry słabe...

koncentrowała się dyskusja, stanowiły problemy wewnątrzpartyjne. Omawiając konkretne zagadnienia gospodarcze...

Znany poeta, prozaik i dramaturg Stanisław Grochowiak spotkał się 10 bm. w Bielsku Podlaskim z klubem „Siedmiu” ze swymi członkami...

Nagradzając kilkakrotnie przez warszawską telewizję za zdjęcia o tematyce sportowej, bielskoletki fotografik, Waldemar Grzegorzak...

Młodzież należąca do ZMW w dużym stopniu przyczynia się do popularyzacji czytelnictwa na wsi. Właśnie ci społeczni działacze...

Przez dwa tygodnie listopada czynna była w łomżyńskim PDK wystawa malarsza 9 bielskoletkich artystów...

Min. Rapacki ostrzegł przed niebezpieczeństwem wynikającym z projektów WSN nie tylko dla sąsiadów Niemiec, a więc dla Polski i innych krajów...

Min. Rapacki ostrzegł przed niebezpieczeństwem wynikającym z projektów WSN nie tylko dla sąsiadów Niemiec, a więc dla Polski i innych krajów...

Min. Rapacki ostrzegł przed niebezpieczeństwem wynikającym z projektów WSN nie tylko dla sąsiadów Niemiec, a więc dla Polski i innych krajów...

MAGAZYN

CIEKAWA CIEKAWA

CZERWONY KROKODYL

Przyrodnik Tom Allen z USA kilkakrotnie słyszał z ust naczelnego świadka, że w południowej Florydzie żyją purpurowe krokodyle. Ponieważ dostęp przez bagniste tereny nie należał do najłatwiejszych, Allen wyruszył na wyprawę helikopterem. Po kilku godzinach poszukiwań rzeczywiście ujrzał czerwonego aligatora, długości ponad 3 m. Wkrótce potem związany powrozami gad zawisnął na linie, a Tom znalazł się w helikopterze. Tu ku uciesze obsługi stwierdził, że ma czerwone ręce, twarz i ubranie. Okazało się, że aligator zawdzięczał swoją purpurową barwę sadzawce z czarwoną wodą. Niedługo nad tajemniczy staw przyjadą naukowcy, by zbadać przyczynę zabarwienia wody. (wp)

REKLAMA I ŻYCIE

Bokser Max Cox z Pretorii (Rep. Pol. Afr.) znany był w całym kraju nie tylko ze swych wyczynów sportowych. Znany był też jako model reklamujący przy pomocy błękitnych, białych zębów pastę „Dentol”. Pewnego dnia, na godzinę przed walką sędziowie z przerażeniem stwierdzili, że Cox ma nadwagę 170 g, co groziło unieważnieniem walki. Aby do tego nie dopuścić, trener zawiązał boksera do parowej łaźni. Tam też obcięto mu włosy „na zero” oraz paznokcie u rąk i nóg. Niestety, te wszystkie zabiegi zmniejszyły wagę Coxa o 150 g. Zawiedziony trener chciał już zrezygnować z walki, kiedy bokser z tajemniczą miną wsadził palec do ust i... wyjrzący dwie pełne protezy stanął na wadze. W odbytej walce Cox zwyciężył przeciwnika, ale stracił dodatkowy zarobek, jaki mu przynosiła reklama pasty „Dentol”. (wp)

JAK POZNAĆ WIEK KOBIECY?

Starając się zatuszować swój wiek — kobiety bezwiednie demaskują się. Starają się bowiem zatrzymać czas na okrzemie, gdy były piękne (a przynajmniej wydawały się sobie piękne). Dzieki temu powstała na Zachodzie nowa teoria odczytywania kobiecego wieku. No, uweselniane brwi, zastąpione lukrowaną kreską ołówką, nasuwają przypuszczenia, że najcięższy okres tej kobiety przepadł na rok... 1933. Zbyt krótkie, chłopięce włosy i zamazane ruchy każą myśleć o roku 1925, a uporczywe trzymanie się kłozowych spódnic i korkowych podszew czy obcasów jest wskazówką, że w roku 1945 kobieta owa musiała mieć lat co najmniej...20.

KRYŻÓWKA

POZIOMO: 1) Grządka kwiatowa; 6) owca górską; 10) pies myśliwski; 11) pias rytmiczny; 13) rekordzista Polski w rzucie młotem; 14) uroczysty strój; 15) oponent; 16) chwast zbożowy; 17) pisarz niemiecki (1842-1912); 19) powieści awanturzystki i podrobnicze; 18) reformator kościoła w Niemczech; 21) zabezpieczenia wartościowe przesyłki; 23) zrzeczny podstęp; 25) w przemożni; tłum, banda, zgraja; 28) wcześniej; 29) płytka do rozrabiania farb; 31) narty; 33) szal z kosztownego futra; 35) jedna z bohaterów książki „W pustyni i w puszczy”; 38) część dachu; 40) człowiek mający wiele różnorodnych wiadomości; 41) skrzydło; 43) nerwowy skurcz mięśni twarzy; 44) miejsce budowy tamy assuańskiej; 45) miejscowość podwarszawska; 46) papuga; 47) wyciąg z ziół (liczba mnoga).

PIONOWO: 1) rodzaj pleczywa; 2) typ odbiornika radiowego; 3) słone jezioro na Węgrzech; 4) „krzyżówkowa” papuga; 5) jeden z trzech muszkieterów; 6) określenie osoby nieskazitelnej; 7) środek kosmetyczny; 8) księżyc; 9) półwysep w środkowej Grecji; 12) zgromadzenie pełnoprawnych obywateli w starożytnej Spacie; 16) przodek chodnika w kościele; 19) stolica Republiki Baskijskiej; 20) grecki bóg miłości; 22) zwierzę owadożerne żyjące w ziemi; 24) filozof grecki (341-270 p. n. e.) kontynuator atomizmu Demokryta; 26) niska kanapa turecka; 27)

Na wystawie sztuki jawańskiej w Łodzi można obejrzeć m. in. takie oryginalne lalki. Wszystkie eksponaty pokazane na wystawie pochodzą ze zbiorów prof. dr Mariana Raciborskiego z Krakowa. Jest to największy zbiór sztuki jawańskiej w Europie Środkowej. CAF — fot. Rozmysłowicz

Bocian zawinił

Z Etiopii wysłano drogą lotniczą do USA 52 małpki. W czasie przelotku w Madrycie celnicy stwierdzili, że list przewozowy nie zgadza się ze stanem faktycznym, było o dwa zwierzątka za dużo. Oczywiście sporządzono odpowiedni protokół i nadawca z Addis Abeby wpisany został na „czarna listę” jako szmuglarz. Asystujący przy wyładunku celnicy w USA byli jeszcze bardziej zdumieni, kiedy zamiast 52 spodziewanych i 2 ujętych w protokole jako szmuciel, znaleźli jeszcze cztery małpki. Zakłopotanym celnikom przysłała z pomocą przysługująca im rozmowie sprzątaczką, wyjaśniając, że i u małą czasem zjawia się... bocian. (wp)

Te choinki wyprodukowała Spółdzielnia Inwalidów w Kozienicach, Prawda, że na pierwszy rzut oka nikt nie pozna, iż są z plastiku? CAF

CO KRAJ TO OBYCZAJ

DOZWOLONE OD LAT 30
W Nowym Jorku otwarto kilka dancinogów dozwolonych dla ludzi, którzy przekroczyli trzydziestkę. Styl „yé-yé” i big-beatu, panujący w większości amerykańskich lokali, nie odpowiada ludziom starszym, którzy także chcieliby potańczyć. Nowe dancinogi to miejsce, gdzie znakomite orkiestry grają melodyjne tangi slow-foxy, walece i gdzie ludzie w wieku między 40 a 60 rokiem życia są szczęśliwi odnajdując atmosferę swej młodości.

UCZENNICE LICEUM — W SUKURS MATKOM

14-tysięczne miasto francuskie Rambouillet wprowadziło, subwencjonowaną przez władze miejskie, tzw. „pomoc matkom”. Uczennice najwyższych klas miejscowego liceum za umiarkowaną opłatą dołączają wieczorami dzieci kobiet, które pragną wyjść do teatru, gdzie odwiedzają znajomych. Zrzeczeniu uczennic trudniących się doглядaniem dzieci patronuje jeden z profesorów oraz kilka matek.

O MIĘKKI BEFSZTYK

Papier zmiękczający befsztyki wynaleziono ostatnio w Stanach Zjednoczonych. Papier ten jest nasączony substancją, która zmiękcza mięso podczas gdy jest ono weń owinięte.

We Francji zadowolają się jeszcze ciągle pod tym względem „staroswiecką” maszynką, której cienie ostrza przerywają włókną i spulchniają w ten sposób mięso. Udoskonalone modele tego rodzaju urządzenia posiadają rzeźnicy dostarczający mięso do stołówek pracowniczych. W ten sposób nawet gorsze gatunki mięsa nie smakują jak „podeszwa”.

SŁONECZNE OGRZEWANIE

„Marnująca się” energia słoneczna od dawna już korci uczonych wielu krajów. Obec-

tojrników państwowych; 37) znany piosenkarz kanadyjski; 39) staropolski zwrot grzeźnościowy; 41) Polska Agencja Prasowa; 42) tkanina żałobna.

„SMORY”
Za bezbłędne rozwiązanie rozetki z nr 284 nagrody wylosował: Maria Sankiewicz z Białegostoku, Mirosława Rosa z Siemiatycz, Stanisław Łukaszewicz z Bilwinek 'pow. Sokółka), Roman Ankiewicz z Białegostoku i Zofia Andrzejewska z Białegostoku.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10				11	12			13
14				15				
			16				17	
18	19	20		21	22			
	23			24		25	26	27
28				29	30			
			31	32		33		34
35	36	37		38	39			
40						41	42	
43			44			45		
46					47			

„Zmuszony do zabójstwa”

Taki właśnie był tytuł dziewiętnastego i zarazem ostatniego filmu reżysera Marino Martiniego. Miał to być film z typu „Western”, obfitujący w bójki, strzelaninę itp. Wielka ilość surowych statystów utrudniała pracę. Jedną ze scen, w której jakiś opryszek zabija drugiego, w żaden sposób nie wychodziła, gdyż „zabity” padał albo jeszcze przed strzałem, albo zbyt późno. Martini postanowił pokazać jak najlepiej odegrać ten epizod. Stanął na miejscu tego, który miał zginąć dał rozkaz: „strzelaj”.

Rozległ się huk i reżyser zwałił się na ziemię. To był niestety, celny i prawdziwy strzał. Policja prowadzi obecnie dochodzenie skąd w łufie rewolweru znalazł się ostry nabój, zamiast ślepego. (wp)

nie projektuje się wybudowanie we Francji miasteczka eksperymentalnego, gdzie — jak się spodziewają jego budowniczo — uda się właśnie dzięki słońcu zaoszczędzić około 50 proc. sum przeznaczonych normalnie na ogrzewanie. Prototypowe domy będą konstruowane w ten sposób, by gromadzić ciepło słoneczne w specjalne „pułapki” które z kolei ogrzewać będą powietrze w pokojach i dostarczać ciepłą wodę.

POCHWAŁA ZUP

Przeciętny Francuz czy Francuzka zjadają 62,5 litra zupy rocznie. Wieczorny posiłek nie może się we Francji obyć bez tradycyjnej zupy. Lekarze francuscy twierdzą, że szczególnie zupy jarzynowe są znakomite z punktu widzenia dietetycznego, gdyż zawierają w niewielkiej ilości bogactwo objętości różnorodnych składników odżywczych. Gotując zupę szybko się asymiluje, ułatwia trawienie innych dań i dlatego bardzo wskazane jest jej spożywanie właśnie wieczorem. Dodajmy że od francuskich zup się nie tyje (nie zawierają bowiem nadmiaru kartofli, kłusek czy kaszy).

USŁUGOWE KOMBINATY

W Stanach Zjednoczonych organizuje się pod jednym dachem całe kombinaty usługowe, gdzie klient może jednocześnie oddać bieliznę do prania, zreperować pęknięty buklic, oczyścić, czy odprasować płaszcz, zreperować walizkę lub parasol itd. itp.

Zdzisława Sosnicka jest laureatką III Studenckiego Konkursu Piosenkarzy w Krakowie. Jest studentką I roku Wyższej Szkoły Muzycznej w Poznaniu. Spiewa dopiero od dwu lat, a już ma sukcesy. Gratulujemy jej do usłyszenia. CAF — fot. Staszyszyn

Galeria spod ciemnej gwiazdy

Martin Bormann - ZGINAŁ, CZY ŻYJE?

Człowiekowi wojskowi hitlerowscy mówili o nim z pogardą: to grubiański, ponury, zamknięty w sobie człowiek.

Dystyngowany i powściągliwy arystokrata, kształcony w angielskich wyższych uczelniach, minister finansów Hitlera, hrabia Lutz Schwerin von Krosigk, mówił o nim tyle dosadnie, co krótko: brunatna eminencja, zawsze w cieniu ukryta.

Szef policji i gestapo, Heinrich Himmler, nadał „kochanemu — jak mawiał — Martinowi” numer SS 555. (Był to wysoki zaszczyt dla hitlerowców, bo numeracja w ogóle zaczynała się od 500 — przyp. red.). A mimo to nienawidził „kochanego Martina” z głębi swej podłej duszy, tocząc z nim cichą walkę o wpływy, która często przeradzała się w konflikt między NSDAP a SS.

Kim był człowiek uważany od maja 1941 roku za faworyta Hitlera? Jakże są dzieje tego, który wśród 19 głównych zbrodniarzy wojennych, skazanych przez Międzynarodowy Trybunał Wojenny w Norymberdze, był sądzony i zasadzony na karę śmierci z a o c z n i e? Zginął czy żyje?..

Miał 27 lat ten swn chłopski spod Halberstadt, były żołnierz Freikorpsu Rossbacha, zamieszany w zabójstwa sądów kapturkowych, kiedy po wyjściu z więzienia wstąpił do NSDAP. Był rok 1927 i odtąd Martin BORMANN pnie się systematycznie po szczeblach kariery partyjnej, aż w roku 1933 zostaje szefem sztabu zastępcy Hitlera — Rudolfa Hessa.

Tepp, ograniczony biurokrata, ale piekielnie pracowity i ślepo oddany Hitlerowi, od początku swej kariery zabiega Bormann o pozyskanie względów fuchrera. Jest cichy, nie wygłasza przemówień, nie pozuje do zdjęć, nie stara się o ordery i wyróżnienia, nie dba o tytuły. Jest tym, który nisze wszystkie niemal zarządzenia w myśl wytycznych Hitlera. Osiem lat kieruje sztabem, praktycznie rządząc partią. Z zapamiętaniem rzuca się w wir realizacji zadań dotyczących prześladowania i tępienia Żydów, montując, zobowiązując i przypominając organizacjom NSDAP o obowiązku ścisłego wykonania haniebnych zarządzeń, dotyczących eutanazji i sterylizacji. Żąda bezwzględnej przestrzegania Ustaw Norymberskich, a kiedy armie hitlerowskie zaczynają podbój Europy, rozszerza działania tych ustaw na tereny okupowane. Wydaje szereg zarządzeń łamiących międzynarodowe prawa dotyczące jeńców wojennych. W rękę Bormanna skupiają się wszystkie nici, wiedące do rozlicznych ogniw skomplikowanej maszyny państwowej III Rzeszy.

Swoje prywatne życie urządza również pod kątem gorliwego służenia NSDAP i Hitlerowi. Na małżonkę wybiera sobie córkę starego funkcjonariusza partyjnego, majora Waltera Bucha, przewodniczącego sądu partyjnego, który w roku 1934 odegrał czynną rolę w czasie masowego mordu Roehma i jego zwolenników. Na ślubie, którego świadkiem jest Hitler, obiecuje, że uczyni wszystko, by wspólnie z żoną Gerda przysporzyć partii narwbu o „czystej krwi”. A że w naturze Martina Bormanna leżało dotrzymywanie słowa we wszystkich wypadkach, powiększa grono wyznawców Hitlera o pięciu synów i cztery córki.

W maju roku 1941 — po ucieczce Hessa — Bormann osiąga szczyt swych marzeń. Zostaje zastępcą Hitlera i kierownikiem kancelarii NSDAP. W roku 1943 zostaje jeszcze sekretarzem Hitlera. Nie opuszcza nigdy swego pana. Podobnie jak Hitler, wstawał w południe, kładł się spać o 4-tej lub 5-tej rano. Po nieudanym zamachu na Hitlera — w dniu 20 lipca 1944 — Bormann stał się jedynym depozytariuszem sekretów Hitlera, jedynym pośrednikiem w wykonywaniu jego rozkazów.

W ostatnich chwilach agonii III Rzeszy mianowany został w testamentie Hitlera — ministrem NSDAP i wykonawcą ostatniej woli fuchrera. Do końca pozostaje przy Hitlerze, nie przestając intrusować przeciwko najwzbitniejszym działaczom hitlerowskim. Aswtuje przy spalaniu zwłok Hitlera i Fwv Braun i opuszcza szron Reichskanzlei z zamiarem przedarcia się do admirała Doenitza, któremu miał doreczyc oryginał testamentu Hitlera. Było to 30 kwietnia 1945 roku. Szofer Hitlera, Frich Kemoka oraz Artur Axmann, przywódca młodzieży hitlerowskiej, którzy wraz z Bormannem starali się uisć z otoczonego Berlina, zeznali, że widzieli, jak zginął. Stało się to rzekomo na Weidendammer Bruecke, podczas próby przedarcia się w okolice Dworca Szczecińskiego.

Czy rzeczywiście Martin Bormann zginął? W każdym razie Trybunał w Norymberdze uznał zeznania tych świadków za niedostateczne.

Niemal co roku ukezuia się notatki prasowe, sugerujące, iż Martin Bormann nie zginął. Ale nie tylko te notatki prasowe przynominają o nim. Istnieje bogata literatura, nie rozbawiona sensacyjnymi szczegółami, sugerująca, że Martin Bormann ukrywa się nadal u oddanych mu, wiernych wyznawców Hitlera w Ameryce Południowej. Przypominamy jeszcze, że na procesie Adolfa Eichmanna ten oprawca ludności żydowskiej na pytanie prokuratora, co jest mu wiadome o losie Bormanna — odpowiedział: „...moim zdaniem Bormann żyje”. A na początku br. jedna z czołowych postaci w zachodnoniemieckim wymiarze sprawiedliwości w zakresie ścigania zbrodniarzy hitlerowskich, dr Bauer, były więzień obozu koncentracyjnego, oświadczył, że dysponuje dowodami, iż „Bormann z całą pewnością przeżył ostatnie dni wojny i ukrywa się w Ameryce Południowej”.

Dlaczego więc władze NRF tak niemrawo, prowadzą poszukiwania Bormanna? Dlaczego dopiero teraz, pod naciskiem prokuratury we Frankfurcie nad Menem, zgodzono się na wyaswogowanie 100 tysięcy marek na nagrodę za informacje, które mogłyby doprowadzić do ustalenia miejsca pobytu Martina Bormanna, byłego zastępcy Hitlera.

Bwć może i dlatego, że zaledwie za kilka miesięcy, bo 8 maja 1965 r., według ustawodawstwa NRF ulegają przedawnieniu zbrodnie wojenne. Bwć może i dlatego, że istnieją w NRF ludzie, którzy chcieliby umożliwić powrót Martina Bormanna do Niemiec pod własnym nazwiskiem...

W wydanej niedawno przez Zachodnią Agencję Prasową książce pt. „Zbrodniarze hitlerowscy przed sądami NRF” — czytamy m. in. w przedmowie: „Metody i rezultaty ścigania zbrodni i zbrodniarzy hitlerowskich w NRF muszą być takie, jakie są, gdyż siłom panującym w NRF zależy nie na wykorzenieniu źródeł zła, lecz na stworzeniu sobie alibi wobec opinii światowej”.

JERZY DAGOBERT